

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Alexandri Magni Regis Macedonum vita

Gualterus <de Castellione>

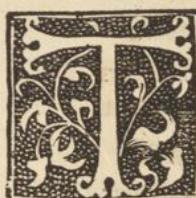
Argentin., 1513

VD16 G 3848

Liber Tertius

[urn:nbn:de:bsz:31-327103](#)

ARGUMENTVM
TERTII LIBRI

Ertius arma canit; populos in fata
ruentes.

Vincuntur Persæ, Darij præciosa su
pellex. (& vxor.

Diripuit, soror & mater capiuntur

Septennisq; puer; capta Sydone Tyroq;

Funditus euersa, magno disserimine Gaza

Vincitur, & Libies a paucis visitur hamon

Præterea Darius reparato robore: rursus

Maior in arma ruit, fit seditionis origo

In castris Macedum lunæ defectus; & ecce

Consulti vates duro de tempore tractant.

J Liber Tertius.

F Am fragor armorum iam strages bellica vincit
Clangorem lituum. subtexunt astra sagittæ

Missiliumq; frequens obnubilat aera nimbus

Primus in oppositos prætenta cuspide Persas

Ocius emisso tormenti turbine faxo

Torquet equum macedo, qua confertissima regum

Auro scuta micant, vbi plurima gemma superbis

Scintillat galeis, qua formidabile visu

Auriuomis patulas; absorbens faucibus auras

Igniti Dario præfertur forma drachonis

Querentiq; ducem quem primum vulnere dignum

Obruat obijicitur Syriæ præfectus Arethas

Cuius ab aurata, volitans ac pendulus hasta

ALEXANDREIDOS:

Vendicat astra leo, galeam carbunculus vrit
Primus alexandri tremebundo traīcit iētu
Caldeus clypeum, sed fraxinus afferis arctum
Formidans aditum fracto crepat arida ligno
Fortiter occurrens ferro pelleus arethe
Dissipat vmbonem, qua barbara bulla dīescit.
Principis in clypeo; nec eo contenta trīlicis
Lorice dissarcit opus, cordisq; vagatur
Per latebras animamq; bībit lētalīs harundo
Occidit occisus; largocq; foramine manans
Purpurat arua cruor; regem clamore fatentur
Altisono vicisse suum; primumq; tulisse
Primitias belli; faustum sibi prēdicat omen
Grēca phalanx; lētocq; ferunt ad sydera plausu
Densantur cunei, Clytus & Ptholomeus in armis
Conspicui. tanta leuitate feruntur in hostes
In tauros quanta geminos rapit ira leones
Quos stimulat iejuna fames, causamq; furoris
Adiuuat excusse grauis obligatio caude
Hic Tholomeus equo parthum Dodunta supinat
Tempora transfixum, cerebroq; fluente gementem
At conto Clytus Arctophylon euertere tentat
Inq; vicem feriunt se, clypeisq; recusa
Vtracq; dissiluit obtuso lancea ferro
Quadrupedī quadrupes; armocq; opponitur armus
Pectora pectoribus; orbisq; retunditur orbe
Torax torace; gemit obruta casside cassis

LIBER TERTIVS

Nec mora. poplitibus ambo cecidere remissis
Vectores; vectiq; simul; similesq; peremptis
Exanimes iacuere diu. sed corpora postq;
Conualuere. prior reparato robore rectus
Iamq; pedes recipit sese Clytus; Arctophilusq;
Surgere conantि solo furialiter ictu
Demetit ense caput; & terre mandat humandum
Preditus eloquio; bello specieq; sinistro
Fuderat in cornu гречum Mazeus Hyollam
Vltor adest agilis stricto mucrone Philotas
Et quia Mazeum sonipes summouerat. Othym
Cominus aggreditur. cuius latus ense bipartit.
Interea multa sudantem cede Phylotam
Hyrcani cingunt equites. quorum agmina rumpunt
Impiger Antigonus: Cenos cratherus & ipse
Parmenio. sine quo nihil vsquam carmine dignum
Gessit Alexander. sed que prouenerat illi
Talio pro meritis. magis arbitror esse silendum
Antigonи facet ense Philax; Myda cuspide Ceni
Amphilogum Cratherus adit; quam casside rupta
Abstrahit exanimem curru. iungitq; ruenti
Anthomeduntha suum. iam viscera rupta trahentem
More suo ruit in Persas; damnatus iniquo
Sydere Parmenio: cui regibus ortus Hysannes
Et datus incutiunt halfas lateri; manet ille
Immotus; stabilitq; fugam pauitantis Horestis
Qui pedes exese tendebat in ardua rupis

ALEXANDREIDOS

Hunc simul intuitus, nactum diuertia cursus
Dedecoris, volucris perfolsum pectus Hysannem
Sternit equo, profugumque equitem restaurat in arma
Instantemque Dñnum rapto mucrone lacerto
Cornipedis planta terit, inualidumque relinquit
His agilon; his addit helan: arabemque cepippum
Parte alia furit eumenidus: persasque lacescit
Nunc gladio; nunc missilibus, mucrone dyaspem
Deiecit. Endochij telum in pulmone cruentat
Difficit ossa virum, procerum conculcat aceruos
Nec minus in dextro dum pugnat marte Nichanor
Sanguine spargit agros, humectat cedibus equor
Cui iuuenis facie diuies sed ditior ortu
Quippe genus claro referens a sanguine Cyri
Obuiat Echinus: clypeumque Nichanoris ictu
Prouocat, ut laterem tecti vada veris in ortu
Grando ferire solet, sed respuit aeris iram
Tuta domus, verum durato corde Nichanor
Irruit in facinus miserande cedis, eumque
Qua candens oculis aperit lorica fenestras
Cuspide percellit, & lumine priuat vtroque
Dumque per vnius aditum scelus ausa recurrit
Fraxinus, alterius extinxit luminis usum
Stabat in aduerso discriminis agmine duri
Clara propago Nini princeps niniuita negusar
Doctus in obiectos dubia sequire securi
Doctus & a tergo iaculis incessere fata

LIBER TERTIVS.

Nunc iaculo nunc ense furit, nunc vero bipenni
Excutiens cerebrum iaculo perfoderat Helum
Arctoridem gladio Dorilon viduauerat armo
Fuderat Hermogenem fusa ceruice securi
Hunc vbi multim oda vastantem cæde pelasgos
Intuitus stricto celer aduolat ense Philotas
Quac; super tonum lucem vomit igne Pyropus
Pertundit galeam, sed lubrica discutit ictum
Non impune tamen descendit mucro sinistram
Quam sibi forte manum: frontem pretendebat ante
Amputat, ecce parat vlcisci dextra sororem
Cedibus exposita, & cedis secura securim
Librat, & astanti casum casura minatur
Ereptamq; sibi gemeret fortasse Philotas
Ante dies animam, sed equo prelatus amintas
Opposuit clypeum, quem miro transfidit ictu
Machina terribilis, medioc; vmbone recepta
Retrahere ardenti qua iungitur vlna lacerto
Ense viri instantis a pectore cesa recessit
Excitat interdum vires dolor; ille recisis
In bello manibus se corpus inutile cernens
Quod potuit fecit, & equo se obiecit hyolle
Tresq; ruere simul; perijt per fossus hyollas
Et sonipes iaculis, sed nec tibi dure negusar
Missilium grando, nec tanta ruina pepercit
Iam latet herba madens terramq; cadauera celant
Arma natant sanie, replentur sanguine valles.

e ii

ALEXANDREIDOS

Largus vtrimq; crux; sed maior inebriat agros
Persarum strages. rarescit barbarus hostis
Tabescitq; animo licet infinitus; eumq;
Pauca manus Macedum non cessat cedere: quorum
Defectum numeri feruens audacia supplet
His igitur iam terga fuge spondentibus instat
Fulmineus Macedo. perq; iuua tela: perq; hostes
Perq; globos equitum. peditum stipante corona
Ad Darium molitur iter. sed contrahit agmen
Oxatreus. Dario quo nemo propinquior ortu.
Hic dolor: hic gemitus: perit acris vtrimq; iuuentus
Inuoluitq; ducum mors vno turbine turbam
Seminat in Persas leti genus omne cruentas
Excutiens bellona faces. gemit ille recluso
Gutturē. traecto facit ille per illa ferro
Hunc sudis excerebrat. hunc fundit funda vel arcus
Ille vomit saniem fractis ceruicibus illi
Intestina cadunt. alium sibi vendicat ensis
Hic obit. ille obijt: hic palpitat; ille quiescit
Stabat ab opposito niueis preciosus in armis
Menphites zoroas. quo nemo peritior astris
Mundanas prenosce vices. quo sydere frugis
Defectum patiatur ager. quis frugifer annus
Vnde niues producat hyems. que veris in ortu
Temperies impinguat humum: cur ardeat estas
Quis dedit autumno calcandts cingier vuis
Circulus an possit quadrari: an musica formet

LIBER TERTIVS

Celestes modulos, vel quanta proportio rerum
Quatuor inter se; nouit quis sydera septem
Impetus obliquo, rapiat contraria mundo
Quod distant a se gradibus, que stell a nocium
Impediat sequire senem, quo sydere fiat
Obijcep propitius, martem quis temperat ignis
Qz sibi quisq; domum querat, quo sydus in isto
Regnet hemisferio; motus rimatur: & horas
Colligit, euentus hominum perpendit in astris
Parualoquor, totum claudit sub pectore cœlum

Hic ergo in stellis mortem sibi fata minari
Contemplatus erat, sed enim quia vertere fati
Non poterat seriem, penetrare audebat ad ipsum
Rectorem Macedum, toto conamine poscens
At tanto cecidisse viro, vitamq; perosus
Mortem parturiens, in prima fronte furoris
Occurrebat ei, curruq; premebat ab alto
Grandine Missilium: pertusum principis orbem
Nec solum iaculis, Sed voce probrisq; lacebit
Atq; ita Neptanabi non inficianda propago
Dedecus eternum matris, cur vulnera perdis
Ignauos agitans, in me conuerte furorem
Si quid adhuc virtutis habes, me contere: cuius
Militiā claudit septemplicis archa Sophieq;
Et caput astriferum; sibi vendicat vtraq; laurus
Motus Alexander miseretur obire volentis
Ac placide subiicit; proh monstrū; quisquis es inquit
e ij

ALEXANDREIDOS

Viue p̄ecor moriensq; suum nē destrue tantis
Artibus hospicium.nunquam mea dextera sudet
Vel rubeat gladius cerebro tam multa scienti
V̄tilis ēst mundo.quis te impulit error:ad amnes
Tendere velle stigos.vbi nulla scientia floret
Dixit,at ille pedes terre se mandat:eicq;
Qua se dissocians ocream lorica relinquit
Sauciat ense femur,& dedicat arua cruento
Infremuit Macedo Zoroeḡ ut parcere possit
Admissum procul eḡit equum,sic ergo remotus
Continuit bilem.verum Meleager in illum
Irruit.& Zoroē qua cruri tybia nubit
Cedif vtrumq; genu:tunc cetera turba facentem
Comminuunt in frusta virum,stellisq; reponunt
Tunc vero in Darium pondus discriminis omne
Conuersum est,quid agat,videt arua cruento suorum
Pinguia,se circa videt exanimata facere
Corpora tot procerum,fugiuntq; quibus super ante
Fidebat potius,quando viscera rupta trahentes
Inter equos auriga iacet.ceruisse recisa
Dum dubitat fugiat ne pedes,scse ne laboret
Perdere,Perdicas iaculum iaculatur,at illud
Se capiti affigit,cerebrum tamen ossa tuentur
Excuditur currū Darīus,nec sustinet vltra
Ferre aciem.turbamq; pedes declinat,& inter
Degeneres profugosq; legit compendia saltus
Dōnec eis onipes ablatus ab aūsone,Magnum

LIBER TERTIVS

Transtulit Eufratem, ac se Babylone recipit
Hunc vbi furtiva bellū mortisq; ruinam
Euasisse fuga sensit Mazeus, & illi
Quorum victoris animi excellentia non dum
Euelli campo martisq; furore sinebat
Extemplo turbata malis audacia tantos
Destituens motus didicit seruire timori
Inq; metum conuersa fides, fugit agmine facto
Turba ducum partescq; labant vbi summa mouentur
Cumq; caput nutat turbari membra necesse est
Ceditur a tergo populus, furit altera cædes
Pro domino patriaq; mori, dum posset honeste
Dedecoris mortisq; luem fugiendo meretur
Iam satur ad loculum redit ensis, & ipse Pelagos
Victores vīctor a cæde recedere cogens
Ad gazas properare iubet, rapiendaq; prædæ
Munera, que saltus facet interclusa latebris
It celer, & partas partitur ciuibus eque
Vīctor opes, onerantur equi, gemit axis auarus.
Iam satur est aurumq; vomit summotenus ore
Sacculus, & nexus refugit, spernitq; ligari
Fessa legendō manus; non est satiata legendō
Quin calige: patulicq; sinus turgere docentur
Itur in imbellēs agmen muliebre cateruas
Quarum vbi marmoreo rapuere monilia collo
Extorti torques & in auras perdidit auris
Itur in amplexus nuptarum, virginitasq;

ALEXANDREIDOS

Vim patitur. coit in patulo; tractatq; pudenda
Sanguinolenta manus, coitus pars altera labem
Contrahit incestus, verum pars altera luget
Et venit ad veniam. patientis namq; reatum
Vis illata leuat, minuitq; coactio culpam
Maiestate tamen salua; saluoq; pudore
Tota domus Darij. genitrix & regia coniunx
Et soror & natus; tanta est clementia regis
Curribus auratis; in Dorica castra vehuntur
In matrem sibi se sic temperat; ut sibi matrem
Eligat, vxori det nomen habere sororis
Septennem puerum in natum sibi mitis adoptet
Tantus enim virtutis amor tunc temporis illi
Pectori regnabat. si perdurasset in illo
Ille nitor, non est quo denigrare valeret
Crimine; carentem titulis infamia famam

Verum ubi regales; persarum rebus adeptis
Deliciq; posuere modum, suavitq; licere
Ilicitum; & licitum genitrix opulentia luxus
Corripuit fortuna physim; cursuq; retorto
Substitit vnda prior; viciorum cautibus hrenens
Qui pius ergo prius erat hostibus; hostis amicis
Impius, in cedes & bella domestica deinde est
Conuersus; ratus illicitum nihil esse tyranno
Preterea quis pretereat; summum sibi patrem
Vsurpasse iouem, nam se genitum loue credit
Imperat. & credit hominem transgressa potestas

LIBER TERTIVS

Seç hominem fastidit homo; minimumq; videtur
Esse sibi. cum sit inter mortalia summus
Mittitur interea; cum Parmenione Damascum
Miles. vt a viçtis extorqueat vrbe reposas
Reliquias Gaze; sed iam censebat habendas
Viçtori prefectus opes; dominoç priori
Proditor insidijs caute quos traderet hosti
Traxerat vrbe suos. fortunę namq; meatum
Mutato mutatus erat; sic vnius vno
Crime Persarum cęsis tot milibus; ipse
Cum reliquis cecidit. Dario solamen id vnum
Damnorum luciūscq; fuit; cum nuncius ipsum
Artificem sceleris afferret in agmine primo
Arce perisse sua. nec vñquam sustinet vltra
Dicere fortunam. quę iusta lance rependit
Sontibus interdum. prout fraus ignaua meretur
Hęc Dario medicina malı; sic pene malorum
Omnia cum quodam veniunt incommoda fructu
Septimus accenso Phœbea lampade mundo
Præßerat astra dies: cum rex ex more peracto
Funis obsequio tendit Sydona vetustam
Phēnicum gentem. quibus in sua iura redactis
Ad Tyrios conuertit iter. quos omne paratos
Martis ad examen; muricq; abrupta tuentes
Gaudet Alexander suspecta cominus vrbe
Inuenisse viros. tot propugnacula mūris
Edita. disposite longe stant ordine turres

ALEXANDREIDOS

Quæ lapidum valeant refugos eludere iactus
At quacunq; aditum molitur saxe moles
Assunt obtenta clypeorum crate clyentes
Plurimus hic fundit fundam iaculator & arcum
Plurima suppositis mortem balista minatur
Verum veri longa dies; afflictis ciuibus vrbem
Nauali modo congressu; modo marte pedestri
Fregit. & appositis vtricq; ad moenia graium
Nauibus, hostiles impegit machina muros
Absq; aliquo perijt discrimine sexus: & etas
Omnis: & a nullo scelus equo iudice pensans
Abstinuit gladius: etenim cum moenia nondum
Cingeret obsidio missos a rege quirites
Paci ut consulerent angusto in tempore ciues
Et pace & medijs violato foedere iuris
Implicuere nec legatos, vnde tyranno
Offensi, nec enim veniam meruere mereri
In quibus & venie & pacis legatio nullam
Inuenit veniam, Macedo iubet ocios omnes
Cladibus inuolui, preter quos templa tuentur
Fit fragor & planctus; crebrescit flebile murmur
Aurea femeineus perstringit sydera clamor
Dumq; in precipiti rerum discrimine micant
Quæ magis incumbit ventorum spiritus vrbis
Succendunt vrbem, volat ad fastigia flammæ
Inflammata fames; & eo magis esurit ignis
Quo plures tabulata cibos; aliq; mentaq; prebent

LIBER TERTIVS

Mixta plebe patres pereunt: genus omnibus vnum
Mortis, sed species moriendi non fuit vna
Ille pyram reuerens gladios incurrit, at ille
Vt gladios fugiat medios se mittit in ignes
Nonnullos alia mortem dum morte cauerent
Vrbis semirute lapsos de mœnibus vltro
Equorei vehemens absorbuit amnis hiatus
Occultas alijs latebras vacuosq; penates
Querentes iugulis laqueos aptare parabant
Et mortem fecere sibi; ne morte perirent
Illata a gravis; alios diuortia martis
Querere dum puduit pro iure & legibus vrbis
In faciem patriæ libertatemq; tuendo
Elegere mori; mortis genus illud honestum
Et labi sine labe fuit; non cedere cedi
Cedere & cedi: dum non cedantur inulti
Concurrunt; & materiam ferientibus offert
Gens deuota neci; feriunt feriuntur & ipsi
Dumq; necem patiuntur agunt; ad vtrumq; parati
Non minus excidium coniunx cythereius infert
Soluitur in cineres ab agenore condita primo
Nobilis illa Cyrus, que si preclara merentur
Vatum dicta fidem fame si credere dignum est
Vocum sola notas, & rerum sola figuræ
Aut didicit prior aut docuit, sic ergo tot annis
Indomitam indomitus domuit Macedum furor urbē
Verum vera fides; & pax diuina sub ipso

ALEXANDREIDOS

Christorum christo reparatis moenibus urbem
Restituere, vbi nunc plebs orthodoxa flagransq;
Turibulo mentis crucifixi nomen adorant
Cuius sunt alię septeni climatis urbes
Quas patrta ditione tenet longumq; tenebit

Premonuisse potest alias Tyrus obruta gentes
Ne qua sub archoo regio resumeret axe
Pelle vires, Macedumq; laceſſere nomen
Gaza tamen Darium causamq; sequuta priorem
Ausā patrem superum muris excludere tentat
Fortunam si forte fides euertere possit
Dumq; suum mars explet opus; dñ cęde cruenta
Et damno parcis vtriusq; proteruit vtrinq;
Barbarus ad regem veniens vt transſuga, ferrum
Occultans clypeo Magni caput appetit ense
Sed quia fatorum stat ineuitabilis ordo
Euentusq; hominum series immobilis arctat
Errauit tremulenta manus, ferroq; potiri
Non patitur lachesis cui tam fatale venenum
Conuectumq; diu lethaea fece vitrina
Pixide condierat mediante fauore suorum
Porrectura duci dea post duo luſtra bibendum
Hic arabis dextram, quia ſic errauit eodem
Quam male vibrarat rex imperat ene rescidi
Quiq; prius sopitus erat, iam fraude recenti
Martius euigilat furor, & sub corde calenti
Ira recrudescit, dumq; instat turbidus hosti

LIBER TERTIVS

Ausa nephas: leuum perstringit fraxinus armum
Et medium cruris elisit saxe moles
Sed licet accepto bis vulnere: non tamen acri
Destitit incepto macedo. sed prodigus aure
Vitalis scindit cuneos: ipsumq; tyrannum
Obterit. & victis vrbem tradentibus intrat
Hinc vbi dispositus procerum discretio regno
Tendit in egyptum: qua sub ditione redacta
Ardet rex libici sedes hamonis adire
Difficiles aditus: iter intolerabile: quamuis
Fortibus et paucis: rorem sit arida tellus
Et celum mendicat aquas. estuq; perhenni
Marcessit regio: & steriles moriuntur harenq;
Cuncq; tenax fabulum solem concepit & auram
Impulsuq; pedum concreuit turbo: procellas
Hic Syrtes habuere suas: hic altera sicco
Scylla mari latrat. hic puluerulenta carbdis
Puluereos vomit ille globos. iacet ille sepultus
In fabulo. fortassis eos leuiore flagello
Punisset mare neptuni. q; pulueris equor
Nusquam culta virent. hominis vestigia nusq;
Nusquam terra oculis. nusq; se se obijcit arbor
Iam quater irriguos librauerat aere currus
Mennonis impendens lacrimas aurora sepulcro
Cum macedum rector & cetera turba superstes
Hamonis subiere nemus: fontemq; biberunt
Quem satis indignum est inter memoranda simile

f

ALEXANDREIDOS

Cum sol frenat equos tepidos habet vnda meatus
Frigidior glacie est quando feruentior arua
Exurit tytan medie feroore diei
Axe sub hesperio cum iam presepio mundans
Solis equos stabulare mari parat hospita thetis
Ambrosiamq; locat & liberat ora lupacis
Frigoris excluso paulum torpore tepeſcit
Fons iouis, ac phœbo torrentior eſtuat idem
Cum mundum madidis mediis sopor irrigat alis
Quocq; magis phœbus solitum festinat ad ortum
Tanto plus soliti reminiscitur vnda teporis
Et nocturnus eam cogit decrescere feroor
Donec phœbœ rursus languescit in ortu
Rex vbi consulto Ieſus Ioue; munera soluit
Aggraditur menphim; licet affectaret adustas
Ethiopum gentes; & in hospita Mennonis arua
Aurore sedes; atq; inuia solis adire
Sed durum martis, & ineuitabile tempus
Et prefixa dies; mundi visura tumultus
Et strages pugnæ quam maturauerat hostis
Vicina instabat, positamq; regentis in arcto
Arctabant rigidam maiora negotia mentem
Interea Darij reparato robore; totus
Coniuratus adeſt in prelia mundus; eumq;
Preteriti pudor, & spes incentiuſa futuri
Rursus in arma vocant; coeunt in caſtra quirites
Permixti agricolis; queritur ceſſare ligones

LIBER TERTIVS

Radicosus ager; & sentibus obsita tellus
Suspirant ad plastra boues; dorsumq; camelii
Barbaries gentis; elephantes bellica pressit
Machina territo gradientes agmine; nec se
Bubalus absentat, nunquam tot milibus argos
Aggrediens hominum; siccauit lumina Xeres
Sed neq; tam multas collegit in aulide gentes
Vltor adulterij; cum classi defuit e quor
Virgineusq; crux monitu calcantis iniqui
Detersit facinus. & ventos sanguine soluit
Miratur Macedo; tot milibus ante redactis
In nihilum. plures rediuita morte renasci
Ad martem populos; rursusq; ad bella vocari
Non secus anthrum libicis Ioue natus harenis
Post lapsum stupuit; maiorem surgere donec
Sublatum rapiens; vana spe duceris; inquit
Huc Antheq cades, vel cum tot cede suorum
Fecundam capitum domuit tyrincius ydram
Iamq; per Eufraten; discriminis immemor omnis
Contemptor numeri; rapidum transegerat agmen
Terrarum domitor; consumptaq; ignibus vrbes
Quas aditus erat; fumantesq; inuenit agros
Quos duce Mazeo; Darius precepérat vri
Ut tali articulo; fortunę flectere cursum
Posset, & afflictos fame; defectusq; ciborum
Cogeret audaci graios desistere cepto
Desperare aditum, per saxa rigentia flammis

f iiiij

ALEXANDREIDOS

Moliriq; fugam; dum cuncta exusta viderent
Et loca feta igni; & viduatos gramine campos
Ocia consulti gemerent. victumq; negaret
In cinerem resoluta ceres, sed sorte secunda
Visus Alexander; ad summi semper honoris
Aspirans apicem; tygri velocior ipso
Tygri, qui celeris fortitur ab impete nomen
Tygris aquas superat; qui gurgite saxa volutans
Grandia marmoreas exit truculentus in vndas
Nec mora; ne Dario regni penetrare liceret
Interiora sui; canis ut venaticus altis
Ocultum siluis acteona nare sagaci
Vestigat, vel qui venator gallicus aprum
Irato sequitur; stringens venabula ferro
Haud aliter Darium venatur, & albela preter
Castra locat: quem cede sua; q; fraude suorum
Infamem facturus erat, periturus eodem
Fixerat infausto iam tunc tentoria vico.

Tempus erat dubium cogens pallescere lucem
Cui neq; lux neq; nox imponit nomen; vtrumq;
Et neutrum tenui discrimine. verius ergo
Ambiguum cum sit: dixere crepuscula gręci
Hesperus irriguum iam maturauerat ortum
Iamq; minante oculis caligine; sidera solis
Supplere officium; luna mediante parabant
Cum phoebe terris; fratri manifesta recessu
Exhilarans hominum nascenti clima gyro

LIBER TERTIVS

Palluit, & primo defectum passa nitoris
Demum sanguineo penitus suffusa rubore
Fedavit lumen, Macedumq; exterruit ipsos
Cum vulgo proceres, contra cum frenderit hostis
Cunq; instaret eis; inuito numine; bellii
Præfinita dies, parti feralis vtricq;
Celoq; aspicerent; minitantia sydera; tantum
Exhorrere nephas; atq; id portendere signum
Nec mirum; mutare animos; armisq; paratas
Dormitare manus, trepidant confusa retenti
Corda metu, & rauco crudelcunt murmure castra
In causa Macedo est, causamq; refundit in ipsum
Sediciofa cohors, iam cedet in ultima mundi
Inuitos a rege trahi, montana queruntur
Inuia, desertas vulcano vindice terras!
Vrbesq; & fluuios; admittere nolle nocentes
Velle hominum dominos; dijs indignantibus; esse
Astra infensa sibi, solitumq; negantia lumen
Inscriptos homini; regem transcendere fines
Affectare polum, patriæ contemnere sedem
Vnius ad laudem tot inire pericula; tantas
Fortunę variare vices, iam vulgus in istos
Exierat planctus, iam seditione moueri
Ceperat, euentu tum rex interitus omni
Consilium vocat, & vates; quibus arte magistra
Astrorum dederat diuina pericia nomen
Consulit, & lunę quę causa infecerit orbem

ALEXANDREIDOS

Quid superi super hoc caueant; quid enigmata fati
Significare velint; iubet in commune referri

Inter sortilegos vatum, stellasq; sequentes
Stabat aristandus, sterili iam marcidus quo
Parcite ait; vanis incessere fata querelis
Fata regunt stellas; & quos ab origine cursus
Quo loca; quos motus, & quod portendere magnus
Ille sator rerum dedit, hos certo ordine seruant
Nec quicq; mutare queunt; de mente profunda
Quicquid ab eterno prouiderit illa futurum
Seu terre incumbens extendens littora thetis
Gurgitis augmento, seu tellus subruat vrbes
Concussu laterum, seu morbidus influat aer
Seu tenebris fuscare diem; seu cornua lunę
Caligare velit; seu tardius ire galerum
Omnia descendunt a summo culmine rerum
Quo nisi consulto; nihil est quod sydera possint
Inde est, quod lunę pallescit luridus orbis
Cum terram subitura suos abscondere uultus
Fertur, & humano parat euangelere visu
Vel cum fraterno premitur splendore Dyana
Qualiter accensę iubar igniculumq; lucerne
Inuida maioris, obscurat flamma camini
Dogmatum veterum non vile, patrumq; sequutus
Memphyos, haud dubitem, gr̄corum dicere solem
Persarum lunam tum deficit ille; ruinam
Graium, Persarum cum deficit illa minatur

LIBER QVARTVS

Dixit, & exemplis veterum pro teste resolut
Persidis acta ducum, quibus incumbente flagello
Fortunę, obscurō lugubris cinthia cornu
Palluerat, stetit ergo ratum; quod cana senectus
Arguerat, meruitq; fidem sententia vatis
Editaq; in medium; flexit pauitantia vulgi
Corda supersticio, qua nil astrictius ad se
Inclinat turbam, regit ora; manusq; refrenat
Quę cum sequa potens; mutabilis ęstuat ęstu
Multiuage mentis; vana si forte mouetur
Religione ducum, spredo moderamine, vatum
Imperium subit, & regum contemnit habenas
Ergo ubi torpentes, spes & fiducia fati
Erexit mentes, armis dum corda calerent
Utendum ratus est macedo, ne frigeat ardens
Impetus, exemplo velli tentoria; circa
Noctis iter medium iubet, ac precedit ouantes
In primis; raro contentus in milite turmas.

Argumentum Quarti Libri.

 Vartus ad vxoris Darij; lacrimabile
funus
Conuertit magnum, Darium lamenta fatigant.
Falsaq; suspicio, legati certa reportat
Ad Darium responsa, astant hinc atq; inde parati
Ad bellum cunei, terretur imagine belli
Consiliumq; vocat Macedo, responsa suorum,